

Krónikus májbetegek gondozása, szűrővizsgálatok

dr Nemesi Krisztina

Főv.Szt. László Kórház

Krónikus hepatitis

Több mint 6 hónapja fennálló betegség

- **Vírusos eredetű (HCV, HBV)**
- **Autóimmun eredetű**
- **Alkohol/egyéb toxikus eredetű**
- **Steto-hepatitis**

Egyéb krónikus májbetegségek (PBC/PSC, egyéb)

Tünetek

Általában csak fáradékonyság

**Ritkán: étvágytalanság
máj táji nyomásérzékenység
izületi fájdalom**

Betegség prognózisa

Akut fertőzés → krónikus gyulladás

cirrhosis

májrák

Krónikus hepatitisek stádiumai

Gyulladásos aktivitás/Fibrózis (biopszia):

- Minimális
- Enyhe
- Közepes
- Súlyos
- Cirrhosis stádiuma

FibroScan: F0-4

Cirrhosis felosztása

Child-Pugh Score

Pont	sebi mg/dl	Albumin g/dl	Proth.	Enceph.	Ascites
1	<2	>3,5	100-70%	nincs	nincs
2	2-3	2,8-3,5	70-50%	1-2St	enyhe
3	>3	<2,8	<50%	3-4St	kezelní kell

<6 pont

A stadium

7-9 pont

B stadium

10-15 pont

C stadium

Egészséges máj - zsugor máj

Betegség prognózisa 2

- **Chr. HCV** infekció esetén kb. 20 év alatt
20%-ban alakul ki cirrhosis
kb. 20-30 év alatt 1-5%-ban HCC
- **Chr. HBV** infekcióban 5 év alatt
kb. 10-15%-ban alakul ki cirrhosis

A krónikus hepatitis ill. cirrhosis kialakulásának co-factorai

---

- Diagnózisig, kezelésig eltelt idő (év)
- Alkohol fogyasztás
- Hím nem
- Májban vas felhalmozódás
- HBV, HCV vagy HIV coinfectió
- Zsírmáj
- Obesitás, diabetes mellitus
- Vírus genotypus (pl HCV 1b)

Beteggondozás feladata

- 1. A betegség stádiumának megállapítása
- 2. Szövődmények megelőzése
- 3. Szövődmények minél korábbi felismerése
- 4. Szövődmények, tünetek kezelése
- 5. A beteg progressziójának lassítása

Betegvizsgálat - Tünetek

Általában csak fáradékonyság

Ritkán: étvágytalanság

máj táji nyomásérzékenység

izületi fájdalom

Cirrhosis esetén: pók (spider) naevus
erythema palmo-plantare
viszketés/fehéres körmök
menstruációs zavar, hereatrophia
testszőrzet megritkulása
férfiaknál gynecomastia

Pók naevus

Gynecomastia – Ascites - Varicositas

ID. No. :
Name :
Sex : Age :
D. O. Birth :
05/05/2002
03:16:30
CVP: I
D, F:
6:4 G: N
Physician :
Comment :

Szövődmények 1.

Vérképzőszervi ill. labor eltérések

Thrombocytopaenia

Pancytopaenia

Hypoprothrombinaemia → vérzékenység ↑

Hypalbuminaemia

Sec. Haemochromatosis

Se. bilirubin ↑, icterus

Közel normális májenzim értékek !

Splenomegalia

Cirrhosis felosztása

Child-Pugh Score

Pont	sebi mg/dl	Albumin g/dl	Proth.	Enceph.	Ascites
1	<2	>3,5	100-70%	nincs	nincs
2	2-3	2,8-3,5	70-50%	1-2St	enyhe
3	>3	<2,8	<50%	3-4St	kezelní kell

<6 pont

A stadium

7-9 pont

B stadium

10-15 pont

C stadium

Szövődmények 2.

Portalis hypertónia

Máj keringési ellenállás ↑ → portális nyomás ↑
Renin-angiotensin-aldosteron rendszer változása

Következmények:

- **Collaterális keringés** (Nyelőcső varixok, perianalis viszerek, elülsőhasfal véna tágulata, intestinális collaterálisok)
- **Ascites**
- **Splenomegalia**
- **Hepato-renal syndroma**

Szövődmények 3.

Oedemák megjelenése

AV-i oedema (anasarca)

Ascites → Sp. bakteriális peritonitis

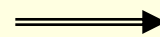
Terápia, megelőzés:

- **Diéta (sószegény, max. 1,5l/nap folyadék)**
- **vízajtók szedése (spironolacton, furosemid)**
- **Antibiotikum**

Szövődmények 4.

Gastrointestinális

- Nyelőcső varix
- Gyomor nyálkahártya eltérések
(PHG, erosió, fekély)

GI vérzések

Terápia, megelőzés:

- Nem szelektív β blokkoló, nitrát
- Scleroterápia, varix ligatió
- Sengstaken-Blakemore szonda
- Shunt műtétek, TIPS

Szövődmények 5.

Központi idegrendszer

Se. ammónia szint ↑

**Encephalopathia (aluszékonyosság, tudatzavar,
flapping tremor)**

Terápia, megelőzés:

- **Diéta (hússzegény/húsmentes)**
- **Laktulose**
- **Nem felszívódó antibiotikum (Neomycin, Nolicin, Normix)**
- **Glutarzin, L-Arginin infúzió**

Szövődmények 6.

Egyéb

- Osteoporosis
- v.portae elzáródás
- Hepato-renalís insuff.
- Hepato-pulmonális syndroma
- Májdagánat (HCC)

Beteggondozás

Állapottól függő gyakorisággal kontroll

- Fizikális vizsgálat
- Labor (vérkép, máj és vesefunkció, ionok, proth., se öfeh., alb., se Fe, ammónia, tumor markerek)
- Hasi UH, Doppler, hasi CT/MR, mRTG
- Gastroscopia
- ODM
- EEG
- FibroScan (?)
- HCC gyanú esetén célzott biopszia

Védőoltások - Hepatitis A és B

Köszönöm a figyelmet